herpy

FROSKER

Chapa Bug-eyed Frog

Theloderma bicolor

Theloderma bicolor er en liten, mosegrønn frosk fra de fuktige fjellskogene i Nord-Vietnam og Sør-Kina. Den er flattrykt og dekket av knudrete vorter, så den nesten forsvinner mellom mose og lav. Arten er nattaktiv og trenger et kjølig, fuktig terrarium med en vanndel, fordi den ikke tåler varme. Pleien ligner på de øvrige mosefroskenes, men flere avlstall er lånt fra slektninger.

Familie: Rhacophoridae Tidligere navn: *Rhacophorus leprosus bicolor; Rhacophorus bicolor*

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**4-6 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Fjellskog og klippeterreng**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**50 × 30 × 40 cm** L × B × H for 4 voksne dyr
Temperatur, dag	**16-20 °C**
Temperatur, natt	**13-18 °C**
Luftfuktighet	**80-90 %**
Vann	**Vanndel** dybde 5-10 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**På blader over vann**
Kjønnsmoden	**8-10 mnd.**
Egg per legging	**3-25**
Klekking	**9-22 dager**
Larvetid	**75-180 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Theloderma bicolor er en liten frosk i slekten *Theloderma*, som i hobbyen kalles mosefrosker. Kroppen er flattrykt, og huden på ryggen er svært ru med store, fremtredende vorter blant purpurrøde knuter. Ryggen og oversiden av lemmene er lysegrønn til olivengrønn, og lemmene har tverrbånd i mørk oliven og lilla. Fra armhulen og nedover langs låret er huden svart med uregelmessige gulgrønne tegninger, mens buken er glatt og mørkebrun med hvite flekker. Hefteskivene på fingre og tær er oransjerøde. Artsnavnet *bicolor* betyr tofarget.

Hunnene blir vanligvis rundt 5 cm fra snute til kloakk, og store hunner når 6 cm. Hannene er mindre, har en indre strupesekk og en gulaktig til lyserød brunstpute på første finger. Levealderen er ikke dokumentert for arten; tallet i boksen er lånt fra *Theloderma asperum*, og mosefrosker kan generelt bli mange år i fangenskap.

Giftig hudsekret er ikke beskrevet, men vask alltid hendene før og etter kontakt med en frosk eller vannet i terrariet. Arten egner seg til å se på, ikke til å ta opp. Den ble beskrevet i 1937 av René Léon Bourret som en underart av *Rhacophorus leprosus* og har senere hett *Rhacophorus bicolor*.

Utbredelse og leveområde

Theloderma bicolor er beskrevet fra Sa Pa i Lao Cai-provinsen i nordvestlige Vietnam. Den lever i fjellskog i 1.400-1.800 meters høyde i Nord-Vietnam, fra Lao Cai sørover til Quang Tri, og i det sentrale og sørøstlige Yunnan i Kina.

Utbredelsen er liten og knyttet til et høyland med få egnede levesteder. Bestanden har gått kraftig tilbake i Vietnam, men er sterkere i Kina. Dyrene i hobbyen stammer fra import fra Vietnam og formeres nå jevnlig i fangenskap; oppdrettede dyr er derfor det riktige valget.

> **Naturlig utbredelse:** Vietnam og Kina.

LEVEOMRÅDE

Theloderma bicolor lever i eviggrønn fjellskog med små til middels store trær og i mosekledd regnskog. Den sitter på planter med brede blader tett inntil trærne og ved bekker, og finnes også i kalksteinskløfter. Eggene legges over vannlinjen i vannfylte hulrom i trær og planter, slik at rumpetrollene faller i vannet når de klekkes.

Klimaet i høylandet er kjølig og fuktig, med en kjølig, litt tørrere årstid og en varmere regntid. Froskene holder seg tett på vann og i fuktige hulrom hele året. Arten er oppført som livskraftig (LC), men ble vurdert som truet frem til 2022. Skogrydding, jordbruk og vannkraftverk er de største truslene.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Pleien av *Theloderma bicolor* ligner på slektningene *Theloderma corticale* og *Theloderma asperum*, men arten må holdes kjøligere. Den trives bare i et terrarium der temperaturen kan holdes lav. Et terrarium på 50 × 30 × 40 cm (lengde × bredde × høyde) passer til en liten gruppe på fire dyr. Terrariet må ha en fast vanndel og tett plantedekke.

Innred det som et paludarium: korkrør og korkplater på skrå over vannet, greiner, mose og planter som pothos, fredslilje og vannsalat. Korkrør med en innvendig diameter på minst 7 cm som står delvis i vannet, brukes både som skjul og til egglegging. En dryppvegg av kork eller kunstig fjell der vann renner nedover flaten, etterligner kalksteinskløftene. Lag en enkel vei fra vann til land, slik at nyforvandlede unger kan komme opp. Lokket må holde på fuktigheten, men ha ventilasjon. Nye dyr settes i karantene i seks uker.

Les mer: Karantene og hygiene

TEMPERATUR

Arten er en fjellfrosk og tåler ikke varme. På dagen skal det være 16-20 °C og om natten 13-18 °C, som passer til klimaet i høylandet. Kortvarig tåler den ned til rundt 10 °C. Over 25 °C er et faresignal, og over 27 °C kan froskene dø. Hvis terrariet ikke kan holdes under 25 °C om sommeren, er arten ikke egnet.

Mål med et digitalt termometer, og hold terrariet unna sørvendte vinduer og varmekilder. Varmelamper hører ikke hjemme her. På varme dager hjelper det å sprøyte med kaldt vann, ha isbiter av osmosevann i vanndelen, sette en vifte foran terrariet eller bruke et kjøleelement. Arten trenger ingen egentlig vinterdvale.

Les mer: Vinterdvale og årstider

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal være 80-90 %, og aldri under 60 %. Vanndelen holder på en stor del av fuktigheten, så hyppig sprøyting er ikke nødvendig: sprøyt to til tre ganger i uken med kaldt vann, slik at ekskrementer skylles av kork og glass ned i vannet, og oftere på varme dager, fordi det også kjøler. Mose, løv og planter holder bunnen fuktig. Luften må ikke stå helt stille, så

ventilasjonen må fungere.

VANN OG VANNKVALITET

Vanndelen er en fast del av terrariet. Gi 5-10 cm vann med korkplater og korkrør som land og skjul. Bruk osmosevann tilsatt mineraler for amfibier, og tilsett tannin fra blader av *Terminalia catappa*, eikeløv eller en tanninholdig vannbehandling, slik at vannet får en tebrun farge. Strøm og filter er ikke nødvendig, og vann som er for rent, kan gi øyeproblemer. Bytt omtrent to tredjedeler av vannet hver andre til tredje uke. Druknede fôrdyr fjernes ved vannskiftet.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv, så lyset er først og fremst til plantene. Et lysstoffrør på 6.500 K i 12 timer om dagen er nok til planter som pothos og fredslilje. Et svakt UVB-rør for skyggearter (Ferguson-sone 1) er valgfritt, og froskene må alltid kunne trekke seg i skygge. Lyset må ikke varme opp terrariet. Et dempet rødt nattlys eller en månelampe gjør det mulig å se froskene når de er aktive.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Theloderma bicolor spiser levende insekter. Bruk sirisser som basis, supplert med voksmøllarver, dubia-kakerlakker, fluer og soldatfluelarver. Fôrdyrene må høyst være like lange som avstanden mellom froskens øyne. Pudre fôret med kalk med D3, vekselvis med et multivitamin og av og til A-vitamin.

Fôr rett etter at lyset er slått av, når froskene blir aktive. Legg fôret på korkrør og -plater, eller sett en liten fôrskål som flyter på vannet, slik at sirisser ikke drukner. Voksne dyr får fire til seks fôrdyr to til tre ganger i uken. Overfôring må unngås.

Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Theloderma bicolor sitter skjult mellom planter og i kork på dagen og kommer frem når det blir mørkt. Dyrene kan holdes i par eller i en liten gruppe på tre til fire når terrariet har nok plass og skjul. Hannene kaller om natten med en myk, tutende lyd som kan høres i et stille hus.

Arten egner seg ikke til å håndteres. Hvis et dyr må flyttes, bruk en liten, fuktig beholder, eller ta det med våte, rene hender. Ikke hold arten sammen med andre froskearter.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnsmodenheten er ikke dokumentert for arten; tallet i boksen er lånt fra *Theloderma corticale*, der dyrene er kjønnsmodne etter åtte til ti måneder. Først da kan kjønnet ses. Hunnene er størst, og hannene har en gulaktig til lyserød brunstpute på første finger. Rumpetroll som vokser opp i varmt vann, blir nesten bare hanner; kjøligere vann gir flere hunner (se Egg og rumpetroll).

PARRING

Arten formeres jevnlig i fangenskap på samme måte som de øvrige mosefroskene. Hold hanner og hunner sammen, fôr litt mer enn vanlig slik at de får fettreserver, og gi mange delvis nedsenkede korkrør. Ukentlige vannskift med kjølig vann setter som regel i gang parringen i løpet av få dager. Hannen kaller, og paret går i amplexus (hannen griper hunnen bak forbena). Årstid og hvileperiode i naturen er ikke dokumentert.

EGG OG RUMPETROLL

Eggene legges på innsiden av korkrør som står delvis i vannet, eller på undersiden av plater som står på skrå over vannet, slik at rumpetrollene faller i vannet ved klekkingen. Antall egg per legging er ikke dokumentert for arten; i slekten legger de små artene 3-5 egg og de store opptil rundt 25. La eggene sitte, og hold dem fuktige. Foreldrene steller ikke egg eller rumpetroll.

Flytt rumpetrollene til en liten beholder med 10 cm av vannet fra terrariet og blader av *Terminalia catappa*, som de også gnager på. De spiser druknede fôrdyr og rumpetrollfôr to ganger i uken; bytt halvparten av vannet hver uke. Hold vannet kjølig, 13-16 °C, slik at det kommer flere hunner.

METAMORFOSE

Klekketid og larvetid er ikke dokumentert for arten; tallene i boksen er lånt fra *Theloderma corticale*, der eggene klekkes etter 9-22 dager. Forvandlingen tar flere måneder, i kjølig vann opptil seks til åtte måneder.

Når forbena viser seg, må vannet senkes til høyst 5 cm, og det må være en enkel vei opp på land med kork, røtter eller flytende planter. Ungene begynner å spise når de har vært på land i omtrent en uke.

OPPDRETT AV UNGER

Nyforvandlede unger flyttes til et lite terrarium med 2-5 cm vann, flytende korkplater og et par stiklinger av pothos, men uten korkrør, slik at de er lette å holde øye med. Temperaturen holdes på 16-20 °C. Første fôr er spretthaler, bananfluer og de minste sirisser, gitt annenhver dag og pudret med kalk og vitaminer. Etter noen måneder kan de flytte til et større terrarium.

Helse og vanlige feil

Theloderma bicolor tåler varme og svingninger dårlig og er mer sårbar enn *Theloderma corticale* og *Theloderma asperum*. De typiske problemene er:

- For høy temperatur. Over 25 °C er et faresignal, og over 27 °C kan være dødelig. Kjøl ned straks.
- For tørr luft uten tilgang til vann.
- For rent vann, som kan gi øyeproblemer.
- Mangel på kalk og vitaminer, særlig hos hunner og unger. Pudre fôret.
- Chytridsopp og andre infeksjoner. Hold nye dyr i karantene i seks uker.

Kontakt en veterinær med kunnskap om amfibier hvis en frosk går ned i vekt, slutter å spise, får sår, misfarget hud eller uklare øyne.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.